

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nro. 50.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

*Költ Bétsben Pénteken Decembernek 20-ik napján,
1799-ik esztendőben.*

Austria.

Felséges Urunk az ezen háboru alatt itten, és a' többi Császári Királyi Német Tartományokban eddig *Hadi költsön* név alatt gyakorlatban volt *Subsidium* helyett, egy mostan ki-hirdettetett uj *Patens* által ugy nevezett *Classisok* szerént fizetendő rend-kivül való hadi hadot méltoztatott a' jövő esztendőre rendelni, melyhez képpest minden személy bizonyos pro Centot tartozik a' maga jövedelméből, vagy keresetéből fizetni olyan *Classifikáció* szerént, hogy: — 100-tól 300-ig, 1 1/2; 301-től 500-ig, 3; 501-től 800-ig, 3 1/2; 801-től 1200-ig, 4; 1201-től 1600-ig, 4 1/2; 1601-től

D d d

2000-ig, 5; 2001-től, 3000-ig, 5 $\frac{1}{2}$; 3001-től 5000-ig 6; 5001-től 6500-ig, 6 $\frac{1}{2}$; 6501-től 8000-ig 7; 8001-től 10000-ig, 7 $\frac{1}{2}$; 10001-től 12000-ig, 8; 12001-től 16000-ig, 8 $\frac{1}{2}$; 16001-től 20000-ig, 9; 20001-től 25000-ig, 9 $\frac{1}{2}$; 25001-től 30000-ig, 10; 30001-től 37000-ig, 10 $\frac{1}{2}$; 37001-től 45000-ig, 11; 45001-től 60000-ig, 12; 60001-től 80000-ig, 13; 80001-től 100000-ig, 15; 100001-től 150000-ig 17; 150001-től, 's-ezen feljül: 20 Forintok fizettefennek, t. i. azoktól, a' kik bizonyosan meg határoztható jövedelmeik és kereseteik szerént ezen Classifikációba tartozhatnak. A' Kereskedők, börtosok, és más bizontalan jövedelműek, az ő nagyobb vagy kisebb városokban való lakásokhoz képpelt, három Classisokra osztatynak fel, és ahhoz képpelt fizetnek többet vagy kevesebbet. — A' szolgák és szolgálók, kiknek 100 Forinton alóll vagyon a' fizetések, ha előkelő házakban szolgálnak, 1 $\frac{1}{2}$ vagy 1 Flt; a' szegényebb házaknál vagy parasztnál szolgáló szolgák 30 krt, a' szolgáló-leányok 15 krt; az alacsonyabb 's-nevezetesen a' paraszt házak, a' 16 ezteendőbejáró fiu gyermekért 30, a' leány gyermekért pedig 15 krt; a' magok házaiknál lakó nap számosok is 30, a' béres házakban lakók pedig 15 krt, fizellenek.

Hadi Történetek.

Gen. Melasnak Coni vára' meg-vételéről szóló környülállásosabb tudósításai még egy ujjabb *Extrablattban* tetedödvén tegnap előtt a' *Betsi* fő Hadi-Cancellária által közönségesfé, ugyan ebben olvasniuk *Károly* ő fő Hertzegségének is, *Swéviá*-ból a' *Donauschingeri* fő hadi-izállásról jött tudósítását: — „

„Az ellenséges Generális *Lecourbe*, a' Cs. Királyi seregeknek a' *G. Gr. Sztáray* vezérlése alatt

közelébről le-irt győzedelmei után, fegyvernyugváft ajánlott a' miéinknek. — „

„Ő Királyi fő Hertzegsége nem fogadta-el ezen ajánláft, és meg maradott abban, hogy az ellenség a' *Manheimi* környékenn a' *Rénus'* jobb partjának oda-hagyására kényszerítették: melyhez-képpett minekutánna G. Gr. *Sztárayhoz* az ellenségeskedéseknek ujjantoni el-kezdések végett parantsolat küldtetett volna, az ellenség mind *Manheimot* mind pedig *Neckeraut*, 9-diknek éjjelenn oda hagyta, magát egészfen a' *Rénus'* bal partjára által vontá, és hidas-hajóit magával el-vitte. — BGU Cluj / Central University Library Cluj

„A' nevezett Frantzia vezér, *Strasburg* felé takarodott-fel a' vezérlése alatt lévő sereggel: melyhez-képpett *Károly* fő Hertzeg is olyan parantsolatot küldött Gr. *Sztáraihoz*, hogy ő is ezen ellenséges mozdálásokhoz alkalmaztassa a' vezérlése alatt lévő Cs. Királyi sereggel a' maga mozdulásait.“

Folytatása a' Coni vara' Capitulatziójának: — „

„9) Art. Azok a' személyek, a' kik a' Frantzia revoluziós Principiumokhoz hajlandóságot mutattanak, mind személyekre mind tulajdonjokra nézve, bántó-lás-nélkül hagyataffanak, és szabadságokban álljonjavaikat akár el-adni, akár megtartani, magoknak pedig azon a' földönn valóltani lak-helyet, a' hol nékiek tettfeni fog. — Fel. Ez nem tartozik a' *Katonai Igazgatás'* alá. —

„10) Art. A' meg-állítottott fel-tételek. egy Gen. Stáb béli tizft által a' Frantzia seregek fő vezérlének tudtára adattathassanak. — Fel. Meg-

lehet, de egy nappal az után, hogy a' vár a' Császáriaknak által adattatik. —

„*Tóldalék Artikulusok* — „

„1) Art. Ezen Capitulatziónak alá-iródása után, a' *Nizzai* nevü kapu haladék nélkül által adódik egy Auszriai Batallionnak, mely ott a' Frantziákkal együtt fog strázsánn lenni, de ugy, hogy egymástól egy mingyár kézítettendő, és jól láttfzani fogó sorompó által választattassanak-el. —

„2) A' Kezesek a' capitulatziónak alá-iródása után, hasonló képpen mingyár tseröltetőjenek vilziza; a' kik mind két reizról egy Stab tiztből és egy Kapitányból álljanak.

„3) Art. Honap reggel a' Pattantjus és Indzsinér tizteknek, a' várban lévő és az ő kezek' alá tartozó minden szerek, így szintén az eleségre ügyelő Biztosoknak is, minden őket illető dolgok, által adattatnak.

Költ Coni alatt, Déc. 3-dikánn, 1799-ben.

„*H. Lichtenstein János* F. M. Lieutenant.

„*Clement* Brigaderos, *Lavoz* Pattantjus Vezér, *Prudomme* Indzsinér Vezér, ('s-még vagy harmak).

Olofz Ország.

Roma —

„Nov. 7-dikének estvéjénn 4 ezer *Orosz* fegyveresek érkeztenek-bé *Romába*, melynek alkalmatosságával egy utza (a' *Corso* nevü) megvilágosittatva is volt. Néhány napi ki-nyugvás végett való szállásra, a' *Lateranum* templom mellett

lévő palotába rendeltettek, a' honnét *Neapolis* felé fogják útjokat venni.

„Azok a' Princzek, *Gabrieli* és *Aldobrandini*, és Marquisok, *Mossimi* 's-*Ricci*, kik tavaly télenn a' Neapolisi tábornak rövid időig tartott *Rómában* való létele alatt, ott az Országgló-fzék' tagjaivá rendeltettek volt, minekutánna mostan oda visszra érkeztenek, minden hivataljaikba újanton visszra helyheztetődtek.

„A' Status fogjoknak száma itt naponként nevededik. Hertzeg *Sante-Croce*, Gróf *Marescoti*, Hertzeg *Borghesenek* az egyik fia, *Sciubert* két testvérek, és Gróf *Tarrigioni*, ki is eleinten *Palatinusi* Választó Fejedelmi Minister, az után pedig *Romai* Respublika béli Politziai-Director volt, mint a' Frantzia párnak barátjaik, és sok mások, ezen napok alatt minyájon árestáltattak, és az *Langelsburg* várába vitettettek. Hasonlóképpen el-fogattak a' 'Sidók közzül is a' két legkaszdagabbak és legelő-keőbbek, mivelhogy igen sok templomi portékákra tettek volt a' Frantziák' ott léte alatt szert.

„Hatodik *Pius* Pápa Aug. 27-dikénn *Valence* várossában a' maga Testamentoma mellé egy oly *Codicilustskát* ragasztott, a' mellyben, a' maga *Rómában* és *Florenceziában* maradni kéntelenítettett tselédjeiről tett kegyes rendeléseket. Minden ruháit és egyéb magános szoba-szereit, a' két Kómornyikjainak hagyta. — A' titkos Secretariussa *Marotti*, ilyen feljül írást metzetett az ő Szentsége' Kopor-sojára: — „

„Itt fekszik VI-dik *Pius*, az Ekklesia' Feje, az „előtt *Cesenai Braschi Angelus Janos*, ki is Pápai idejének hozfzuságára nézve, minden előbbeni Pápákat meghaladott; az Ekklesiát 24

„efztendők, 6 hónapok, és 16 napok alatt igaz-
 „gatta. *Valence* várossában, Aug. 29-dikénn
 „1799-ben, a' Kaffélyban, a' hol a' Frantziák-
 „tól mind *Kezes* ugy tartatott, 81 efztendős 8
 „hónapos és 2 napos karában, leg iften-félőbb
 „módra mult ki a' világból. Erős-lelkiségére,
 „és a' leg nagyobb szenvedésekben való álha-
 „tatosságára nézve, tsudára méltó ember
 „völt.

Frantzia Ország.

A' ki azt képzelheti, hány-féle indulatok té-
 pelődhetnek 30 és egy-néhány millió emberek-
 még pedig tüzes Frantziák - között, egymással, az
 az *BCU Nagy Államhatóságok Librariáján* a' fok
 orálásokban és irásokban, a' melyek ezeket a' fok
 féle indulatokat' élelztgetik, szüntelenül való el-
 lenkezéseknek kell helyet találni. — Ha *Bona-*
parte Lucian, a' volt Directorium ellen orál, elő
 áll a' *Párisi Journál*, és az Orátornak még kemé-
 nyebb vádakát gördít a' nyakába — ha *Röderer*
 a' Consulokat magasztalja, mások azokat a' sze-
 mélyeket kritizálják, a' kik a' *St Cloudi* történet
 elő-mozdítottói voltak — ha valaki azt bezzéli elő,
 hogy Consul *Bonaparte* mitsoda indított okokkal
 próbálja fel-gerjeszteni a' Bánkosokat, hogy a'
 Státus' penziójinak és a' Hitelezők' interesseiknek
 fizethetésekre, adjanak 27 millió Livrát költsön,
 akkór mások az utzára ragasztott irások által gá-
 tolják az ő tzélozasát, &c. — Hogy mind ezeket
 ok nélkül irni ne láttassunk, *parallelába* rakunk
 ide néhány történeteket, a' melyek ezen fel-téte-
 leket világositják: — „

„*Bonaparte Lucian* ily le-irást tett volt a'
 Directoriális országlásról az *Öt százak* előtt: Rofz-
 szúl igazgattatván, minden felé rántzikáltatva, Fi-
 nántziánk félelmes módra ki-merítettvén, minden

szegleteinn öfzsze-omladozni kezdett a' Respublika. Minden bizodalom és erő el-enyészett: benn hazafi-had; kívülről olyan ellenségek, a' kik semmi békeffégre nem léphetnek véllünk, mivel kezességet (garantiát) jövődö iránt egy felöll sem láthatnak. Gyáva Constitutziók és az uralkodó részre-hajlások, minden esztendőnként ujj revoluzziókat téfznek szükségessé. Rég az ideje, hogy vér fedezi a' *terrorismus*' embereit, és rég tsufoltattik a' közönséges inség, &c. — A' Parisi *Journál* ilyen jegyzéseket teszzen erre a' beszédre: Ha ily rofisz volt az Országgló-szék, miért nem tettetek ti, 800 Képviselők, jobbat helyébe. De ti, magatok ellene mondatok magatoknak: nem közöttetek ülnek-e' a' tölletok rofiszoknak ismértetett Országglók. Ti ismértetek-e' *Reubel* és *Merlin* Directorokat, ily igen büntetésre méltó embereknek lenni? *Sieyes* és *Roger Ducos*, most is *Bonapartéval* együtt, a' Kormány mellett ülnek. *Barras* Ex-Directort, leg gyönyörüségesebb tsendeségben élni engeditek. Minek nem változtattátok-meg, mint törvényes Képviselők, a' Constitutziót már régen, ha alkalmasnak lenni nem láttatok azt a' Nemzet' fundamentomos törvényéül szolgálni? Nem magatok vagytok-e' a' vétkesek, hogy ezt tselekedni el-mulattátok? Hát a' közönséges tiszttviselőket, kiknek semmi zsoldjaikat ki nem fizetitek, miként mérészlitek vádolni? „

„*Röderer*, a' ki most a' Consulok' jó Orátórának lenni tartattatik, így szoll: A' hatalommal-birókra ditséreteket ruházni, az ember kész szokott ugyan lenni: hanem tsak a' mostani jók érdemesek, hogy aranyot adjanak nékiek az emberek. A' pénz titkos szeg-jukból öfzsze keresztek, és az Országgló-széknek tzeljai' elő-segellésére ajánltatik., — Ugyan ekkór, más levelekben az iratott: hogy az inség most lépett légyen

Frantzia országban a' leg felsőbb gráditsra ; és Nov. 9-dike előtt *Sieyes* maga mondotta, hogy a' szabadság' és egyenlőség' segedelem-bányái kiszárodtnak, és ok a' Republikai földnek tsak egy újabb öszsze rázása által nyithatnak uj segedelem-kutfoket., — Továbbá, mikor már éppen meg-vetette *Bonaparte St. Cloudban*, ezen egedelem kút-fök' meg-nyílásának fundamenton: ekkor abban keresnek gántsot az ellenkező Irok, hogy kik voltak légyen *Bonaparténak* azok a' jobb kezer, a' kik ötet ezen *St Cloudi* változásokban elő-segéllették? Ezeknek neveikből egész laistromot irtak, és azt a' *Párisi* utzákon ki-agatták. Több mások között meg neveztetnek: *Admirál Bruix*; *Consul Bonaparténak* egy ifju testvére *Lajos*, *Swadron-Komendáns*; a' *Consul*' mostaha-fia *Boharnois Eugen*; *Adjutans*, *Gen. Moreau* a' *Consul*' *Sogora*, a' ki ennek valami hugát mátkásította - el, &c. — (*Consul Bonaparte*, *Boharnois* nevü *Frantzia Generálisnak* özvegyen-maradtott ifju feleségét vette volt feleségül, kinek több gyermekei maradtanak az első férjjetől; egy ezek között, a' mingyár említettett *Eugen Boharnois* is. — Erőssen házasodnak a' *Frantzia Generálok* a' *Bonaparte*-házba; előbb *Duphot* akárt, helyibe *Bernadotte* következett volt, most már *Moreau* is ide gondolkodott.

A' *Párisi* Bankósokhoz intézett beszédében minden Oratori tehetséget elő vette *Consul Bonaparte*: — „A' tékozlók' országlása (ugy mond) meg-ízűnt; a' gazdagság nem tehet többé fenkit gyanúsá, mivelhogy a' bolondság' és tudatlanság; helyébe, talantom és meg-világosodottság helyheztedtek. Hogy a' békesség siettedhessék, nem kell az ellenség előtt a' finántziának tökéletes ki-üressülését mutatni, hanem, hogy tsak az Országlók' álkalmatlan volta okozta annak, rövid ideig tartó ki-üressülését, &c. Erre, a' *Consul*' rosz aka-

rói ismét meg-fzollalván, azt az ellenvetéft teszik akadályul igyekezetébe, hogy ez a' befzéd a' revolutziónak minden ujj változásaiban eddig-is ilyen hangonn folytattatott légyen, 's-több e'-félék.

Német Ország.

Valamint Nov. 22-dikénn Császári meg-hatalmazott Minister Gróf *Lehrbach*, ugy a' folyó Déc. 4-dikénn *Károly* ö Királyi Fő Hertzegsége is, mint a' Birodalom' Feldmarschalja; egy-egy hathatós Jelentéseket intéztenek a' *Swéviái* Kerület' Rendjeihez, melyekben ezek, a' mostani környülállásokhoz képpeft igen méltó képpen buzdíttatnak, hogy a' futo békefféges hírek által magokat meg-tsalattatni és el-alatni ne engedjék, hanem inkább, a' Német Diétánn meg-határozott mind *Quintuplumnak*, mind pedig a' 100 *Romai hónapnak*, ki-állításával és le-fizetésével, ök, mint a' kiknek Kerületjek, az ellenség' bé-ütéseinek leg inkább ki-tétettetve vagyon, mások felett különösön *siessenek*.

A' *Károly* ö Fő Hertzegsége' ezen kivált-képpen nevezetes Hirdetésének egész le-fordítása magyarul így vagyon: — „

A' leg szorgatóbb kéntelenségnek érzése által okoztatik (igy fzoll a' Fő Hg), hogy nékem a' Rendekkel, egy olyan tárgyról, és egy olyan magát jelengető köz vélekedésről kell fzollanom, a' mely a' Német Birodalom' közönséges ügyének leg nagyobb kárára válhat. Kéntenen vagyok fájdalommal észre venni, hogy a' Frantzia országi leg ujjabb történetek, a' melyek ott a' fő hatalmat más kezekre jádzódták által, majd mindenütt a' békeffégnek már oly fokfzór meg-tsalt reménségével való hízelkedésre szolgáltattak légyen alkalmatofságot, és hogy ezen igen-siette-

tett reménség már még arra is indító-okúl szolgáljon, hogy a' *Contingentzia*' és a' Diétai végzések szerént való egyéb tartozások, mint már szükségtelenek, el-halogattatódjanak. Egy Német hajlandósággal bíró szív-, és egy ily fok szomorú tapasztalásokból tanuságot vevő lélek - is, el nem követhet semmi ilyen nemü böltstelenségeket. Telyességgel el nem kell az embernek azt a' régulát felejtteni, hogy magát éppen akkor készittse leg hathatósabban a' hadakozáshoz, a' mikor meg-békélleni szándékozik: és mi sokkal is hamarabb és jobban is hozzá juthatunk ahhoz, mihelyest azt látádjja az ellenség, hogy mi, ha ő a' maga parantsoló és előnkbe, nekünk tsupa el-nyomatatásunkra és gyalázatunkra tzelozó, békelességes feltételeket / ~~szándékozik~~ / sifennibargjánduj megmaradni akar, vagy nyilvánóságosan az arra legközelébről szolgáló készületeket teszi, a' tsatázásnak folytatására alkalmas állapotban légyünk. A' Frantzia országba igen sietve helyheztetett reménség többször meg-tsalta már az embert, hogy-sem magát a' mostani ujj történetek által ujjanton meg-tsalattatni, és a' védelemre meg-kivántató készületeknek meg-tétele helyett, a' képzelődésekben el-alatni engedje. Eleitől fogva szemléltetett az: hogy, Frantzia országban minden ujjabbi faktzió, fokot befzéllett a' békelességről, nem azért pedig, hogy azt igasságos feltételek szerént tökéletességre vinni kívánta volna, hanem tsak azért, hogy az által a' nép' hajlandóságát a' maga részére halythassa; és hogy, ezen faktziók a' békelességről való minden féle fok befzéd mellett is, vagy mindenkor ujjabb háborut kezdettenek, vagy pedig a' békelességnek nevezete alatt nem egyebet, hanem tsak ellenségeiknek snmmivé való tétettödéseiket értették. Ezek a' Frantzia országi 9-dik Novemberi történetek, ha szorossan meg-fontóltatnak nem találtathatnak olyan természetüeknek, hogy egyfzeriben ily nagy bizoda-

lommal leheffen hozzájuk viseltetni. Azok a személyek, a' kik most Frantzia országban a' fő hatalmat magoknak vették, egy rézint éppen azok, a' kik valamint principiumjaik, ugy egész közönséges életjek módja által, mind azok ellen a' Státusok ellen, a' melyekben az övékhez nem hasonló alkatásu rendtartások vagynak, halálos gyűlölséget és örökös ellenségi indulatot esküdtek; fokakat is ezen Statusok közzül már fel-forgattak; másokat pedig, éppen a' békeflegnek ideje alatt jármóltak-le.

„Az ő közönséges írásaikban uralkodó indulat is, nem oly igen békefleges még; nem homályosan mondódik benne gyakran, hogy ezen új jabbí revoluzionak, tsak az legyen tzelözása, hogy a' Respublika arra a' rangra emeltetődjön-fel, melyre néki Európában már el-jutni kellett volna. A' meg-buktatódott Directorium ellen való tüzeskedés nem azért vagyon, hogy a' hadat elkezdette: hanem, hogy szerentsétlenül folytatta; egy tartománt sem hodoltatott-meg, és sokat elvesztett. A' Frantzia Proclamatziókban előbb mindenütt a' gyözedelmeskedésről, a' békeflegéről pedig az után, vagyon a' bezféd: mely szerént nékiek még nem látszanak a' körülállások a' békeflegre elég kedvezőknek; és előbb meg akarják még egyszer a' hadi szerentsét próbálni. A' Hadi-minister nyilván hirdetteti: hogy, ő a' táboroknak mind erőfítésekenn, mind egyéb fogyatkozásfoknak el-hárítatódásokonn szorgalmatoskodik; sőt hogy maga is, mihelyett az elzten-dő' része a' táborozás' el-kezdését meg-engedi, ofztozni fog vélek a' hadi nyomoruságokból, és nékiek ujj, ugy mondatott, gyözedelmekre készit útát. A' Frantziák' részéről, az ő hadi készületeket illető szorgalmatoskodásban, még eddig legkissebb a'-féle még-fzűnés is nintsen, a' mely a' Németeket, hasonló meg-fzűnésre fel-indithatná.

Sőt az ő 4 ujj magokhoz kaptsólt Departamentomjokban, egy ujj tábor állítatik-fel. Ha semmi gyanut nem akarna is az ember Frantzia ország' ujj Országglóinak gondolkodásfaik' módjába és tzélozássaikba helyheztetni: tsakugyan egyéb-aránt, nem oly erős még ott ez az ujjantoni revolutzió, hogy magát arra bizhatná az ember, hogy ezek az ujj Országglók is, mint az előbbiek, még meg nem buktatódhatnak.

„Végezetre, nem egy oly békeffég, nem egy oly nevezet-, a' mely minden Fegyvernyugvált illető Alkunak adóthatik, hanem egy olyan békeffég-felöll való bizonyossá-tétetődés, oly békeségnek fel-tételei, vagynak itt kérdésben, Claj' mely békeffég tulajdon-keppen való tzélozása ennek a' háborunak, és a' mely fel-tételeket, a' Német Birodalomnak betsülete, méltósága, szabadsága, maga-fenn-állása, és a' betses Békeffég-kötésének meg-ronthatatlansága, kívánnak. Itt az eddig költ Birodalmi végzése' értelmével meg-egyező, egyenes, igazságos, illendő, tartós, és oly tulajdonságu, Birodalmi-békeffég forog szóban, mely által a' vallás, tulajdon, hazafiak között való rend, és a' Status-Constitutziója, bátorságba helyheztetődjenek.

„Kérem a' Rendeket, hogy ezen elő-adásokat pátriótai indulattal vegyék sziveikre; kik is minden bizonnyal egy értelemben vagynak én-véllem, az iránt, mely nagy mértékben kívánja töllök azt a' böltseffég, hogy a' békeségnek közöl-létéről való biztattatások, és az ellenségtől fel-vett mértékletes principiumok által, magokat munkátlanságba tétettetni ne engedjék, és fegyvereiket mind addig, mig a' békeffégnek alá-nem-iródott, le ne tegyék. Altal fogják véllem együtt látni a' Rendek azt, mely szükséges légyen, hogy ok a' védelemre meg-kivántató kélfü-

letekhez semmi lágy-melegséget férkezni, meg ne engedjék: sőt ellenben, ha valaha, most vagyon inkább az az idő-pont, hogy iparkodásaikat ketőztessék, tsatázó erejeket neveljék, és az Országgyűlésnek, az ő önnön-védelmeztetődésekre meghatározott és meg ujjított végzéseit, telyesítsék, hogy ilyen képpen az ellenségnek, akár milyenek légyenek is az ő tzélozássai, az erőnek hathatós *massája* helyheztethetődheffen elibe. Tsak egyedül egy kényszerítő hadi-erő tartóztathatja-el az ellenséget az ő további pufztító támadásaitól, tsak az ofzlathatja vagy végezheti-el a' háboru' kédvetlenségeit, teheti jobbakká az alkudozások' alkalmatosságával a' fel-tételeket, és végezetre tsak *Bazisított* *Önazi* *U' névelését,* *ba' rymely* *valójában* érdemes lehet erre a' névre, 's-meg-jutalmazhatja azokat a' külömb-külömb áldozat-tételeket, mellyekkel mi már igen is régen tsatázunk annak meg-nyerése végett."

* * *

A Conclavéről

az, az,

A Római Sz. Pápák' Választatásoknak módjáról.

Életének végső esztendeiben sok viszontagságokat szenvedett, de azok közt magát mindenkör keresztény Filozofus módjára viselt, 's végtére, a' múlt Augusztus 29-ik napján, *Valenci* számkivetésében bódogúl ki múlt VI. *Pius* Páának meg ditsöitetése után, mingyárt arról szorgalmatoskodtak a' választás jussával biró egyházi fejedelmi személyek a' Kárdinálisok, hogy hol, és mikor kellene a' Conclavéba bé menni. Rómában, a' hol még akkor a' Franczia alkotmány fennállott, és sok ellenségei találtattak az egyházi Birodalomnak, nem lehetett ahoz kezdeni, és így

más tsendesebb 's alkalmasabb helyről kellett nékik gondolkozni. — A' *Conclavéba* való bé menetelnek régi bullák által meg határozott idejét sem lehetett meg tartani, néhányan itt, mások amott tartózkodván a' Kárdinálisok közzül, és az Olasz Ország Státusoknak kétséges ki menetelü környüállasai közt lehetetlen volt nékik olly számmal öfzve gyülneni, a' minémü a' Pápa választatásra meg kívantatik. Végtére Ö Csász. Kir. Felsége, mint az egyházi jusloknak legnagyobb, 's leg hatalmasabb védelmezője, maga Birodalmában adott nékik tsendes szállást, és *Velenzo* várallát rendelte azon fontos munka efzkölésének helyéül. holott e' folyó Decemhernek 1. 50 napján, az úgy nevezett Sz. *Lélek* műsejének a' Sz. György templomában lett el éneklése után bé is mentek a' *Conclavéba*.

Nem kevesse találkoztak a' *Magy. Kurirnak* Erd. Olvasói közzül olyanok, a' kik egynéhány újság darabjainkból látván azt, hogy nem fokára el fogna a' *Conclavé* kezdődni, de ennek esméretsegére magoktól nem juthattak, bennünket eleve meg híretek arra, hogy íránk le, 's közlenék velek azon tárgyat annak idejében. Ezeknek erántunk való bizodalmat nagyra betsvén, egész kéfzséggel igyekezünk kivanságaikat tellyesíteni.

A' hajdani Romaiaknál, *Festus* tanubizonyosága szerént, tulajdonképen (*proprie*) az olly szobák nevezettek *Conclavéknak*, a' mellyek a' paloták' belső részeiben, a' *triclinium*, az az, az ebédlö szála mellett voltak, 's mindenik egy külsai nyilt fel. — *Improprie*, az az, hasonlatosfág szerént, azon épület hivattatik *Conclavénak*, a' mellybe az utolsó Pápa hálála után következő Pápa választatásra a' Kárdinálisok öfzve gyülnenek, abba bé zárattatnak, és valamedig azon

munka végbe nem megy, abból ki sem bocsáttatnak.

(A többi más alkalmatossággal.)

Tudósítások.

1) „Vita Comitum Suvarow-Rimniskoy Imp. Russ. et Cæsaris Regii Supremus Campi Mareschalli, cum imagine ad vivum expressa, 8. maj. Budæ 1799. — az arra harmintz Krajtzár; melyet lehet venni Magyar országon minden Városokban; a' Pesti K. Universitas' Könyvárossainál; Erdelyben pedig Typ. Hochmeister Urnál

* * *

2) *Topographisches Postlexikon aller Ortschaften der k. k. Erbländer, a' II-dik Réfznek II-dik Kötetje.*

Meg akarván felelni az Író annak a' jó indulatnak, mellyel az ő munkája mind a' belső mind pedig a' külső országiaktól fogadtatott, egész igyekezetét arra fordította, hogy ezen munkáját a' lehetősebb sietséggel ki adhassa és minden 6 hónapok alatt egy egy Kötetet a' Publicumnak által adhasson. Már ezen II-dik Réfznek II-dik Kötetjét is, mely Austriának folytatását foglalja magában, el-vitethetik az Elő-fizető Urak azon helyekről, a' hol elő-fizetéseiket le-tették volt, és a' hol már most a' III-dik Kötetre is 3 Forintokkal prænumerálhatnak. Ha kinek külön-külön csak egy-egy Réfz' meg-vételéhez volna kedve, jelentetik ujjanton, hogy e'képpen nem 3, hanem 4 Forint és 30 kr. az arra egy egy Kötetnek: ha kinek még az egészre való elő-fizetéshez kedvek lenne, ezeknek is jelentetik, hogy 15 Forintoknak az 5 első Kötetekért való le-fizetésével, még most

az elő-fizetők közzé bé-állhatnak. A' munka IV Részekből áll, melyek közzül az I-ső, *Cseh. Morva és Slésia* országokat; a' 2 dik *Ausriát* az ehez tartozó tartományokkal együtt; a' III-dik *Napnyugoti és Napkeleti Gallitziát*; a' IV dik pedig *Magyar és Erdély* országokat foglalja magába.

A' munka' hasznos voltának bizonyításául, példa-képpen azt hirdette-ki egy közelébbi tudósításában az Író, hogy *Lőtse*, mint ezen Lexiconban elő forduló *Posta-Statzió*, miként íródjék - le benne; t. i. így : —,

BCU Cluj / Central University Library Cluj
 „*Leutschau*, lateinisch: Leutichovia oder Leutsovia; ungarisch: Löfche oder Löchtse K. Város; slawakisch Lewoeza. Ober-Ungarn, Vipers Komitat, eine königl. Freystadt, dessen Bewohner der deutsch- und slawakischen Sprache sich bedienen, mit einem eigenen Magistrate, Pfarr, Minoriten-Kloster, mehreren Kirchen, und einem Bethause der augspurgischen Confession; auch befindet sich allda ein adeliches Konvikt, Gymnasium, und evangelische Schulen, dann das königl. Komitatshaus, Postamt, Kriegsgebäude und 2 Kasernen. Die Stadt selbst liegt in einer sehr angenehmen Lage, zwischen Uloša (Körperöhren) und Roskocz (Roschkowz) von beyden Orten ungefähr 1 Stund entfernt. Poststazion.